

Temat: Rozmnażanie i przegląd roślin nagonasiennych.

foto: Iza Kulińska smacznapyza.blogspot.com

Wskaż cechy, które ułatwiają roślinom iglastym życie w mroźnym i suchym środowisku.

A korzenie przekształcone w organy spichrzowe

B gruba kora

C liście o szerokich blaszkach

D liście w kształcie igieł

E igły pokryte woskiem

F igły zimozielone

G głęboko rozrastające się korzenie

Jak rozmnaża się sosna?

Kwitnienie. Sosna wytwarza kwiaty męskie i żeńskie, zebrane w kwiatostany. **Kwiaty męskie wytwarzają ziarna pyłku, a żeńskie - zalążki.**

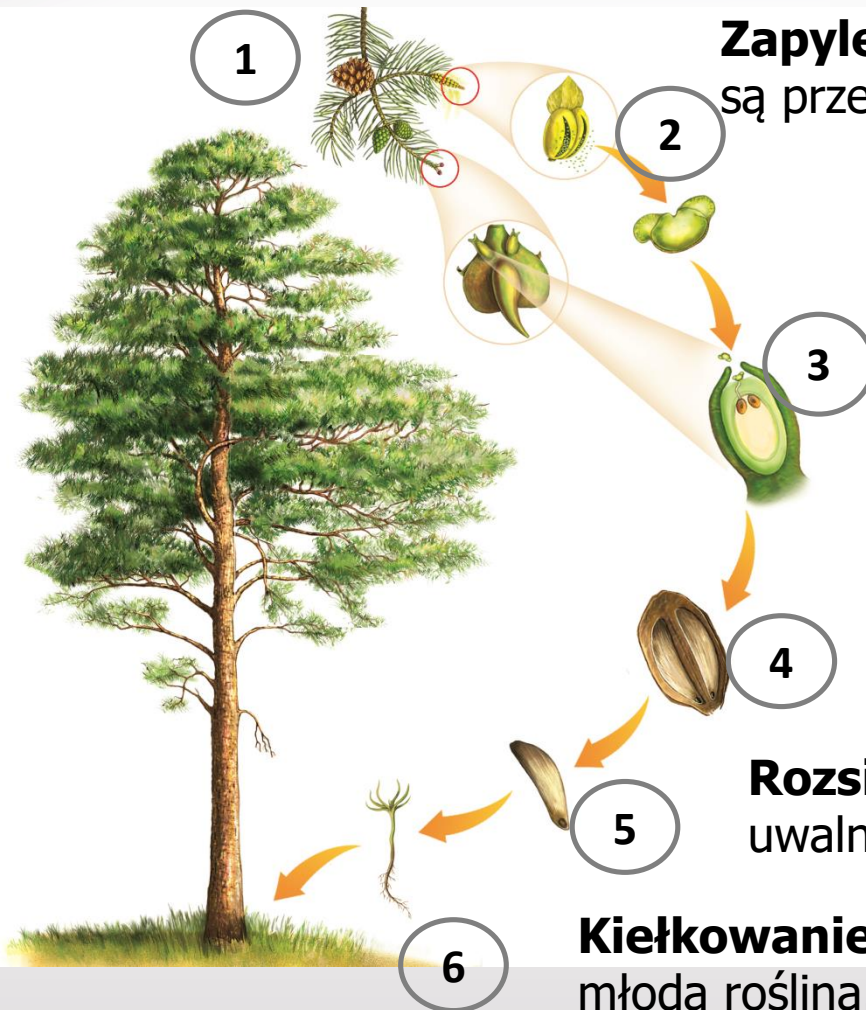
Zapylenie. Ziarna pyłku są przenoszone na zalążki.

Zapłodnienie. Ziarno pyłku jest transportowane przez łagiewkę pyłkową do zalążka, gdzie łączy się z komórką jajową.

Powstawanie nasion. Z zalążków powstają nasiona, a cały kwiatostan żeński przekształca się w szyszkę.

Rozsiewanie nasion. Z dojrzałych szyszek uwalniane są nasiona roznoszone przez wiatr.

Kiełkowanie nasion. Z nasion wyrasta młoda roślina.

- Sosna jest wiatropylna bo ziarna pyłku przenosi wiatr
- W zalążku zachodzi zapłodnienie
- W nasieniu znajduje się zarodek sosny
- Nasiona nie mają osłony(są nagie)

szyszka i łuski nasienne

nasiona sosny

siewka sosny

7 Zdjęcia przedstawiają niektóre elementy sosny zwyczajnej.

a) Rozpoznaj, które zdjęcie przedstawia kwiatostan żeński, które – kwiatostan męski, a które – szyszkę. Podpisz zdjęcia.

b) Zapisz, który z elementów wymienionych w punkcie a bierze udział w:

- rozmnażaniu płciowym. _____
- rozprzestrzenianiu się. _____

c) Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Ćw. str. 89

Szyszka to

- A. skupisko zarodni z zarodnikami.
- B. skupisko zdrewniałych liści.
- C. przekształcony kwiatostan żeński.

a)

kwiatostan męski

kwiatostan żeński

szyszka

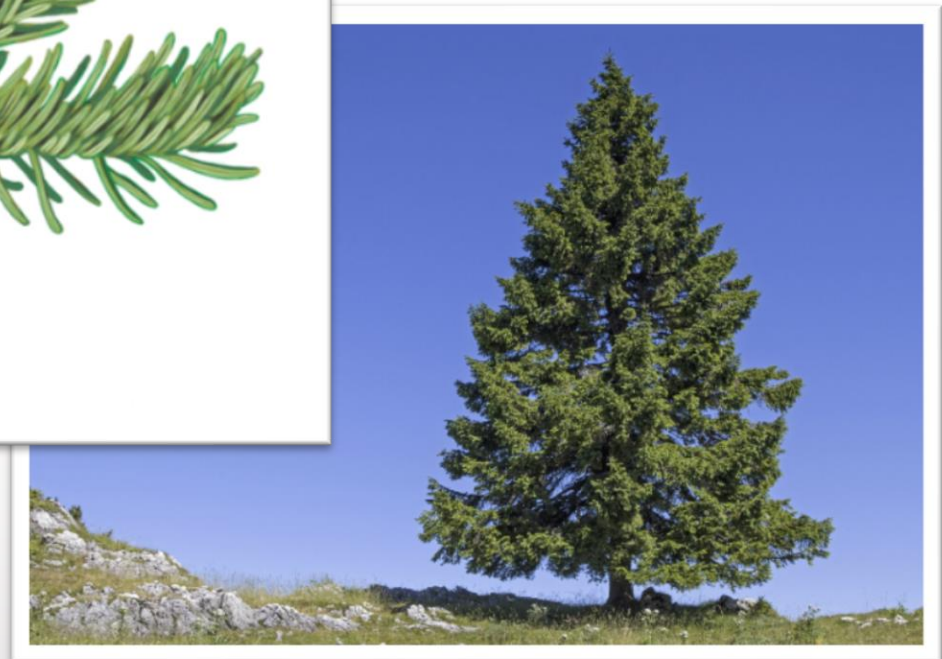
b) Rozmnażanie się: kwiatostan męski, kwiatostan żeński,
rozprzestrzenianie się: szyszka

c) C

Świerk pospolity

Jodła pospolita

Dojrzałe szyszki rozpadają się na pędzie, uwalniając nasiona

Modrzew europejski

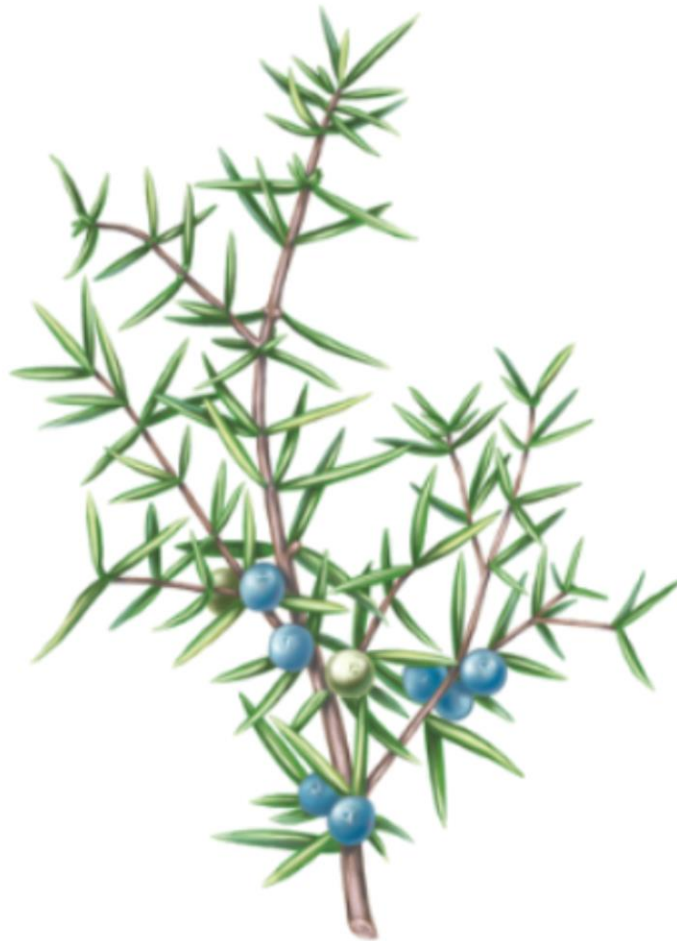
Obejrzyj ciekawą stronę <http://www.dzieciecafizyka.pl/przyroda/rosliny/szyszki/szyszki.html>

Cis pospolity

Mięsista **osnówka**
obrasta nasiona
cisu.

Jałowiec

Znaczenie nagonasiennych

Nagonasienne na półkuli północnej **tworzą pas lasów** nazywany **tajgą**.

Znaczenie nagonasiennych

Nagonasienne są miejscem **schronienia** i **źródłem pokarmu** dla zwierząt.

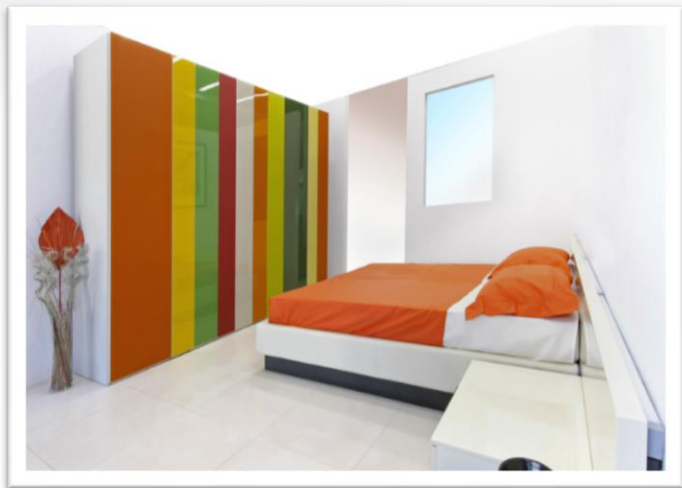
puszczyk zwyczajny

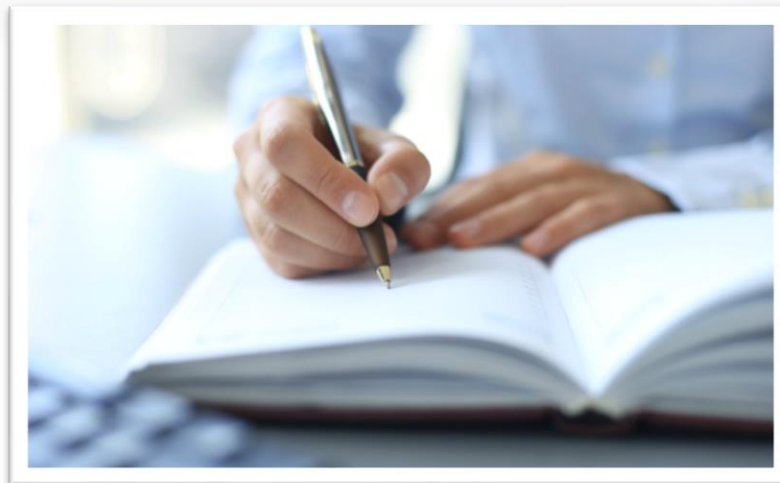
wiewiórka

Znaczenie nagonasiennych dla ludzi

Z drewna nagonasiennych produkuje się

meble

papier

bale do budowy domów.

Znaczenie nagonasiennych dla ludzi

Nagonasienne są cennym surowcem do produkcji leków, a także atrakcyjną ozdobą ulic, parków i skwerów.

Olejek sosnowy stosowany w masażu łagodzi dolegliwości reumatyczne oraz bóle mięśniowe.

Inne drzewa nagonasienne

Miłorząb japoński to długowieczne drzewo dorastające do 40 m wysokości. Liście wachlarzowate, opadające na zimę, nasiona w żółtych **osnówkach**. Występuje w południowo-wschodniej części Chin. Sprowadzony do Europy i sadzony jako drzewo ozdobne w parkach i ogrodach.

Ćwiczenie 2

Zaznacz cechy, które charakteryzują rośliny iglaste.

obecność owoców

nagie zalążki

wytwarzanie zarodników

nasiona chronione w owocu

liście przekształcone w igły

zdrewniałe łodygi

nieosłonięte nasiona

Narysuj w zeszycie tabelę. Na podstawie informacji w podręczniku (str. 134 – 135) czytelnie ją uzupełnij.

Tytuł tabeli: Nagonasienne występujące w Polsce.

Gatunek	Forma (drzewo/krzew)	Cechy igieł	Cechy szyszek
Sosna pospolita	Drzewo	Długie, sztywne, po dwie w pęczku	Wielkość i kształt kurzego jaja
Świerk pospolity			
Modrzew europejski			
Jodła pospolita			
Cis pospolity			
Jałowiec pospolity			
Kosodrzewina			

Wykonaj test na EDUELO O NAGONASIENNYCH do godziny 18.00 w czwartek

Mamutowce to najwyższe drzewa na świecie. Dorastają do ponad 100 m wysokości. Mają bardzo krótkie igły oraz małe, jajowate szyszki (4–9 cm). Mamutowce rosną jedyna na stokach gór w Kalifornii (USA).

